

Sygn. akt I ACz 1618/12

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Barbara Górczanowska

Sędziowie: SSA Teresa Rak

SSA Grzegorz Krężolek

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2012 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela **S. F.**

z udziałem dłużnika **Gminy Miejskiej S.**

o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego

na skutek zażalenia dłużnika Gminy Miejskiej S. na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17 sierpnia 2012 roku, sygn. akt I Co 179/12

postanawia:

I. sprostować oczywistą omyłkę w sentencji postanowienia Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17 sierpnia 2012r., sygn. akt I Co 179/12, w pkt II w ten sposób, że w miejsce wierzyciela (...) wpisać właściwego wierzyciela (...);

II. oddalić zażalenie;

III. zasądzić od uczestnika postępowania na rzecz wierzyciela kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2012r. Sąd Okręgowy w Kielcach nadał klauzulę wykonalności wyrokowi Sądu Polubownego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w W. z dnia 18 maja 2012r. wydanemu w sprawie o sygn. akt SA (...) na podstawie zapisu na sąd polubowny zawartego w S. 20.6 Warunków Ogólnych Kontraktu zawartego pomiędzy stronami w dniu 6 sierpnia 2009r. oraz zasądził od Gminy Miejskiej S. na rzecz M. P. kwotę 377 zł tytułem kosztów postępowania.

W zażaleniu na to postanowienie, uczestnik postępowania - Gmina Miejska S. - wniósł o jego uchylenie i wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia do czasu rozstrzygnięcia zażalenia oraz o wstrzymanie wykonania wyroku sądu polubownego, a także o zasądzenia od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że przedmiotowy wyrok Sądu Arbitrażowego przy (...) w W. nie jest na chwilę nadania klauzuli wykonalności prawomocny, albowiem dłużnik pozostaje w terminie do wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego.

W odpowiedzi na zażalenie, wnioskodawca wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od dłużnika na swoją rzecz kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozbawione jest uzasadnionych podstaw.

Stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej, które nadają się do wykonania w drodze egzekucji odbywa się w drodze postępowania o nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1214 § 2 k.p.c.). W art. 1214 § 3 wymieniono dwie przesłanki uzasadniające odmowę uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego. Sąd odmawia uznania albo stwierdzenia wykonalności, jeżeli według przepisów ustawy spór nie może zostać poddany pod rozstrzygnięcie sądu polubownego oraz na podstawie klauzuli porządku publicznego, a więc w przypadku gdy uznanie lub wykonanie wyroku sądu polubownego albo ugody przed nim zawartej sprzeciwiałoby się podstawowym zasadom porządku prawnego RP. Żaden z wymienionych przypadków w niniejszej sprawie nie występował, stąd brak było podstaw do odmowy nadania klauzuli wykonalności przedmiotowemu wyrokowi.

Wbrew zarzutom skarżącego, otwarty termin do wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego (art. 1206 § 1 k.p.c.), nie stanowi przeszkody do nadania klauzuli w trybie art. 1214 k.p.c. Jeżeli bowiem strony nie ustanowiły instancji odwoławczej, wyrok sądu polubownego jest ostateczny. Staje się prawomocny formalnie - w przypadku, gdy nie przysługuje od niego odwołanie – z chwilą jego wydania, a jeżeli odwołanie przysługuje – z chwilą wydania orzeczenia przez sąd polubowny drugiej instancji. Z Z umowy stron nie wynika, aby strony przewidziały dwuinstancyjne postępowanie przed sądem polubownym (karta 40), zatem wyrok z dnia 28 maja 2012 r. jest wyrokiem prawomocnym formalnie.

Należy zauważyć, że skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego nie ma charakteru środka zaskarżenia. Ze swej istoty skarga taka nie jest środkiem prawnym, który w jakikolwiek sposób wpływałby na aspekt prawomocności formalnej. (Ł. Błaszczak, M. Ludwik „Sądownictwo polubowne (Arbitraż). Zarys prawa”. - Wyd. C.H.Beck 2007, str. 196). W orzecznictwie podkreśla się, że skarga ma charakter kasatoryjny - sąd państwowy może uchylić wyrok sądu polubownego w całości lub części albo oddalić skargę, nie może zaś wydać orzeczenia merytorycznego (zob. także wyrok SN z dnia 13 grudnia 1967 r., I CR 445/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 149).

Wyrok sądu polubownego wywołuje skutki prawomocności materialnej jedynie między stronami. Oznacza to, że wyrok arbitrażowy nieuznany lub którego wykonalność nie została stwierdzona przez sąd państwowy, ma moc wiążącą jedynie w innym postępowaniu arbitrażowym między tymi samymi stronami. Do chwili prawomocnego uznania albo stwierdzenia wykonalności przez sąd państwowy wyrok sądu polubownego podlega dyspozycji stron. Oznacza to, że strony mogą pozbawić go bytu prawnego w drodze umowy. Uchylenie wyroku sądu polubownego przez strony nie jest jednak możliwe, jeżeli nastąpi jego prawomocne uznanie albo stwierdzenie wykonalności przez sąd państwowy. Wyrok arbitrażowy może wywierać skutki wyroku sądu państwowego dopiero po przeprowadzeniu postępowania o uznanie lub stwierdzenie wykonalności na podstawie art. 1212 i n. k.p.c. W konsekwencji, po uprawomocnieniu się postanowienia o uznanie lub stwierdzającego wykonalność wyroku sądu polubownego zyskuje on cechy prawomocności formalnej i materialnej, tak jak wyrok sądu państwowego. Skutki powagi rzeczy osądzonej mogą upaść tylko w razie prawomocnego wyroku sądu państwowego, wydanego w następstwie wniesienia przez jedną ze stron skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego.

Należy zatem podkreślić (na co wskazano powyżej), że skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu. Jest dopuszczalna zarówno w momencie uzyskania prawomocności formalnej jak i po nadaniu klauzuli wykonalności przez sąd państwowy orzeczeniu sądu polubownego.

Z uwagi zatem na fakt, że postępowanie o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego (art. 1212 -1217 k.p.c.) oraz postępowanie wywołane skargą o uchylenie wyroku sądu polubownego (art. 1205 -1211 k.p.c.) są odrębnymi instrumentami kontroli orzeczeń sądów arbitrażowych realizowanej przez sądy powszechne i fakt nadania klauzuli wykonalności przez sąd państwowy orzeczeniu sądu polubownego nie wpływa w żaden sposób na możliwość wniesienia skargi o uchylenie orzeczenia sądu arbitrażowego, należało orzec o oddaleniu zażalenia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Na marginesie, Sąd Apelacyjny wskazuje, że art. 1215 § 2 pkt 5 k.p.c., na który powołuje się skarżący, odnosi się wyłącznie do postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą, co w niniejszym postępowaniu nie ma miejsca.

O kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnięto w oparciu o treść § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002r. Nr 163 poz. 1349 ze zm.).

W punkcie II zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy w Kielcach określił wierzyciela jako (...), choć w istocie nazywa się on S. F.. Należało zatem sprostować, zgodnie z art. 350 § 1 i 2 k.p.c. imię i nazwisko w/w wierzyciela jako oczywistą omyłkę.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że skarżący uiścił nienależną opłatę od zażalenia w kwocie przewyższającej 60 zł. Zgodnie z art. 24 ust. 1. Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594 j.t.) od wniosku o uznanie lub stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu polubownego lub ugody zawartej przed tym sądem pobiera się opłatę stałą w kwocie 300 zł, zatem od zażalenia na postanowienie w sprawie tego wniosku należna opłata stanowi kwotę 60 zł, jako piąta część opłaty stałej od wniosku (art. 19 ust. 3 pkt 2) ustawy). Nienależna opłata podlega zwrotowi z urzędu, o czym winien orzec Sąd pierwszej instancji (art. 80 ust. 1 i 2 ustawy).